

Völgységi Önkormányzatok Társulása (VÖT)

Bonyhád, Széchenyi tér 12. ☒ 7151 Bonyhád, Pf.: 56

☎ /Fax: 74/500-252; Mobil: 06-20/466-2277

Drótposta: vot7151@gmail.com

Honlap: www.vot.hu

10-10/2017/30

JEGYZÖKÖNYV

Készült: a Völgységi Értéktár Bizottság (VÉB) ülésén

Helyszín: Városháza. Bonyhád, Széchenyi tér 12.

Ideje: 2017. augusztus 22. (14 óra)

Jelen vannak: a jelenléti ív szerinti bizottsági tagok

dr. Szóts Zoltán: Köszönti a tanácstagokat és Kult Imrénét. Megállapítja, hogy a bizottság határozatképes. A napirendi pontokat szavazásra bocsátja, majd megállapítja, hogy azt a bizottság egyhangúlag elfogadta.

A bizottság által elfogadott napirendi pontok:

- 1) Felterjesztések tárgyalása:
  - a) Kintorna, lemezes verkli (Felterjesztő: dr. Szóts Zoltán)
  - b) Perczel Mór családi bibliája (Felterjesztő: dr. Szóts Zoltán)
  - c) Perczel Mór tábournoki atillája (Felterjesztő: dr. Szóts Zoltán)
- 2) A következő ülés időpontjának és a felterjesztendő értékek megbeszélése
- 3) Egyebek

1. napirendi pont Felterjesztések tárgyalása

dr. Szóts Zoltán: a felterjesztések anyagát mindenki megkapta elektronikus úton. Kérdezi a tagokat, hogy van -e kérdésük, hozzászólásuk a felterjesztésekhez.

Kult Imréné: Megjegyzi, hogy a „kintorna” és az „atilla” szavak egységesen javítsák a helyesírási szabályoknak megfelelően.

dr. Szóts Zoltán: Megállapítja, hogy további hozzászólás, kérdés nincs, ezért a módosítással együtt szavazásra bocsátja a Kintorna, lemezes verkli felterjesztési javaslatát, majd megállapítja, hogy azt a bizottság egyhangúlag elfogadta és a következő határozatot hozta:

8/2017. (VIII.22.) VÉBh.

A Völgységi Értéktár Bizottság döntött a Kintorna, lemezes verkli Völgységi Tájegységi Értéktárba történő felvételéről. A felvett érték kódszáma: VÉB/68/E.

Felterjesztő: dr. Szóts Zoltán

Határidő: azonnal

Felelős: dr. Szóts Zoltán

dr. Szóts Zoltán: Kérdezi, hogy a következő felterjesztéssel kapcsolatban van-e kérdés, megállapítja, hogy további hozzászólás, kérdés nincs, ezért szavazásra bocsátja a Perczel Mór családi bibliájának felterjesztési javaslatát, majd megállapítja, hogy azt a bizottság egyhangúlag elfogadta és a következő határozatot hozta:

9/2017. (VIII.22.) VÉBh.

A Völgységi Értéktár Bizottság döntött Perczel Mór családi bibliája-nak a Völgységi Tájegységi Értéktárba történő felvételéről. A felvett érték kódszáma: VÉB/69/E.

Felterjesztő: dr. Szóts Zoltán

Határidő: azonnal

Felelős: dr. Szóts Zoltán

dr. Szóts Zoltán: Kérdezi, hogy a következő felterjesztéssel kapcsolatban van-e kérdés, megállapítja, hogy további hozzászólás, kérdés nincs, ezért Kult Imréné által javasolt javítással együtt szavazásra bocsátja Perczel Mór tábornoki atillája megnevezésű érték felterjesztési javaslatát, majd megállapítja, hogy azt a bizottság egyhangúlag elfogadta és a következő határozatot hozta:

10/2017. (VIII.22.) VÉBh.

A Völgységi Értéktár Bizottság döntött Perczel Mór tábornoki atillája megnevezésű érték Völgységi Tájegységi Értéktárba történő felvételéről. A felvett érték kódszáma: VÉB/70/E.

Felterjesztő: dr. Szóts Zoltán

Határidő: azonnal

Felelős: dr. Szóts Zoltán

2. napirendi pont
Kult Imréné felvétele a bizottságba

dr. Szóts Zoltán: Kérdezi Kult Imrénét, a Bonyhádi Települési Értéktár Bizottság elnökét, hogy elfogadja-e a jelölést.

Kult Imréné: Igennel válaszol.

dr. Szóts Zoltán: Szavazásra bocsátja Kult Imréné felvételét a VÉB-be, majd megállapítja, hogy a bizottsági tagok egyhangúlag, igennel megszavazták és a következő határozatot hozták:

11/2017. (VIII.22.) VÉBh.

A Völgységi Értéktár Bizottság döntött Kult Imréné bizottsági tagként való felvételéről.

Határidő: azonnal

Felelős: dr. Szóts Zoltán

3. napirendi pont

Tájékoztató a Völgységi Tájegységi Értéktár honlapjának elektronikus kialakításáról

dr. Szöts Zoltán: Átadja a napirendi ponttal kapcsolatban a szót Szarvas Irénnek.

Szarvas Irén: A tájegységi értéktár váza elkészült, megtekinthető a társulás szervezeti honlapjáról a www.vot.hu oldalon, a bal oldali menüsorban a Völgységi Tájegységi Értéktár menüpontra klikkelve egy egészen új oldalon találja magát az érdeklődő.

Erős Beáta: Kérdezi, hogy ez már látogatható is.

Szarvas Irén: Az oldal maga már március óta látható, azóta folyamatosan dolgoztak rajta, mégpedig élesben. A menüpontok fixálása májusban zajlott. A ma felvett három értékkel együtt 70 érték van a tájegységi értéktárban, a honlapra jelen pillanatban az első 17 érték érhető el. Az egyes értékek fotótárral, közvetlen szöveggel, a felvételi adatlap olvasható pdf-formátumban látható, továbbá videó linkelési lehetőség is van hozzájuk. Ami külön értéke az oldalnak, hogy a szűrője működőképes, településre és kategóriákra is lehet keresni.

Erős Beáta: Kérdezi, hogy kép minden értékhez van a honlapon.

Szarvas Irén: Elmondja, hogy az eddig feltöltöttekhez van, de a hiányzók esetében a Bonyhádi Települési Értéktártól szeretne kérni fotóanyagot majd. Majosi, ladományi, borszönyi stb. értékekről nincs fotójuk. A városi értékekről személyesen készített fotókat, de a külterületek kiestek.

Kult Imréné: Szívesen átadja azokat a fotókat, amelyek az értékek kiállítása kapcsán készültek. Ezeket fotósok készítették az ő megrendelésükre.

Szarvas Irén: Örömmel köszöni szépen előre is. Elmondja még, hogy a menüben van egy rész a Völgység bemutatásáról, amelyet a „Zöld könyvből” idéz, van egy menüpont magáról a létrehozatalról, ennek a jogi oldaláról előterjesztésekkel, határozatokkal. A dokumentumok a szöveg alá pdf-ben töltött állapotban vannak, azaz minden megnézhető. A VÉB külön menüponttal szerepel, minden ülés, jegyzőkönyv, határozat, éves beszámoló, felvett értékek éves bontásban szintén elérhető, illetve elérhető lesz a feltöltést követően.

dr. Szöts Zoltán: Kérdezi, hogy ki készített a honlapot.

Szarvas Irén: MBM Stúdió, Miszler Zoltán. Elmondja, hogy nagyon jól lehetett vele együtt dolgozni, jó ötletei voltak, mindig tovább gondolta és tökéletesítette a megbeszélteket, jobbnál jobb megoldásokkal állt elő.

dr. Szöts Zoltán: Köszöni szépen Szarvas Irénnek és Miszler Zoltánnak, hogy ilyen jól megcsinálták a honlapot.

4. napirendi pont

A következő ülés időpontjának és a felterjesztendő értékek megbeszélése

dr. Szöts Zoltán: A törvényben kötelezően előírt félévenkénti egy ülés megvolt. Ahhoz, hogy tovább tudjanak lépni, célszerű lenne még egy ülést tartani valamikor az év vége felé. Úgy gondolja, hogy az épített örökséggel jutottak a legtovább, vannak agrár-és élelmiszergazdasági értékek, kulturális örökség. Azt célozta meg a VÉB az induláskor, hogy minden kategóriában hét legyen, hogy egy tablót is lehessen készíteni, de legalább kettő. Legyen védett természeti értékből, egészséges életmódból, turizmusból, ipari és műszaki megoldásból is. A természeti értékekkel kapcsolatban egyeztetett Tóth István Zsolttal, készült egy lista is erről. Célszerű volt az épített örökségi értékekkel kezdeni a műemléki lista alapján, most kellene egy kicsit kiegyensúlyozni az értéktárat. Javasolja, hogy ez legyen az irány.

Szarvas Irén: Jó ötletnek tartja, hogy ebbe az irányba folytatódjon a munka.

Erős Beáta: Megemlíti, hogy annak idején Tamás István Zsolt csak Grábóc vonatkozásában 15 természeti értéket javasolt felvételre.

dr. Szöts Zoltán: Rendben, akkor legyen az egyik irány a természeti kincsek, a másik talán még a fesztiválok, amiből kevesebb van, például a Bukovina fesztivált is fel kellene venni önálló értéként.

Szarvas Irén: Rendben, a „Bukovinai Találkozások” Nemzetközi Folklorfesztivált elkészíti, a Forgó fesztiválra és a Kajszis Fesztiválra talán tud olyan embert szervezni, aki ezt meg tudja csinálni egy kis segítséggel, de utóbbi kettőt nem igéri év végére.

dr. Szöts Zoltán: A fesztiválok a kulturális örökség kategóriába mennek?

Kult Imréné: A Kajszis Fesztivál inkább turizmus, mint kulturális kategória.

dr. Szöts Zoltán: Igen.

Szarvas Irén: Vagy részben a turizmushoz. Ezen mindig dilemmázott a bizottság. Egyedileg kell eldönteni majd. A Tarka Marhafesztivált például a H) kategóriába vette fel a bizottság. A Bukovina inkább E) kategória, de ennek a rendezvénynek is vannak turisztikai vonatkozásai, hiszen kb. 250-300 fő érkezik külföldről Bonyhádra, aki itt vált pénzt és vásárol, hogy az egy napra ide érkező kb. 800-1000 főnyi hagyományörzőről és a nézőkről nem is beszélve, akik négy hazai megyéből és a határon túlról érkeznek ide.

dr. Szöts Zoltán: A Tarka Marhafesztiválon volt egy ismerőse, aki bement a Rákóczi Értterembe, ő ott ebédelt. Elmondta neki, hogy ő föl akart menni, hogy egyen a marhából, szívesen fizetett volna, de nem tudott. A turisztikai hasznosítása a rendezvénynek nem működik.

Szarvas Irén: Ez egy visszatérő probléma.

dr. Szöts Zoltán: A bonyhádiak főzik maguknak a bográcsokban a pörköltet, de egy érdeklődő már nem tud enni belőle.

Kult Imréné: Ez mindenhol így van. A bajai és a mohácsi halfőzön is így van.

Szarvas Irén: Amíg nem állnak neki „csomagositani” a rendezvényt, hogy a turisztikai piacon értékesíthető legyen, addig ez így lesz. Ez viszont nagy munka és

nagy rizikó. Első kérdés, hogy egy próbaévre hány embert vállalnak be, akinek ezt a „csomagot” eladják. A csomagnak milyen szolgáltatási elemei vannak, milyen árat állapítanak meg hozzá, marketingköltségek stb.

dr. Szóts Zoltán: Készül a Bonyhádi Lexikon, amiben nagyon gazdag a sportegyesületi élet: röplabda, kézilabda, foci. Személyeket illetően szerepel benne például az olimpiai bronzérmes Kenderesi Tamás. Nehézséget jelent majd az egészséges életmód kategória.

Kult Imréné: Szerinte a Tolna 25-50 belefér, ő már szolt Bischof Tamásnak, mert már harmincadik éve rendezik meg, ugyanígy bevihető a Kuglóf Túra.

Szarvas Irén: Ami felmerült még az egészséges életmód kategória kapcsán: a Bonyhádi Termálfürdő, valamint a természeti környezet kapcsán maga a bonyhádi termálvíz készlet. Megpróbál ennek utána nézni, hogy a kutatási anyag eredményei mennyiben használhatók fel a felterjesztés elkészítéséhez.

dr. Szóts Zoltán: Úgy látja, hogy irányelveik vannak, hogy a következő évben milyen irányba folyják a munka. Ő küldi a hiányzó fotókat a most felvett három értékhez és elkészíti a júniusiakhoz a hibajegyzéket.

Kult Imréné: A tervezés kapcsán javasolja, hogy a bonyhádi értékeket, mint fürdő, termálvíz, a BTÉB dolgozza ki és onnan vegye át a VÉB.

Szarvas Irén: Ő is így gondolta, csak mivel személy szerint mindkét bizottságban érintett és az anyagok a Városházán vannak, ezért mondta, hogy utána néz a dolognak.

5. napirendi pont Egyebek

dr. Szóts Zoltán: Akkor novemberben ülésezik a VÉB újra.

Kult Imréné: Lehet egy napon is fél óra az egyik, fél óra a másik.

Szarvas Irén: Rendben, legyenek egymás után az ülések. Szerinte a VÉB legyen először a saját tájegységi felterjesztéseivel, után a BTÉB, hogy az ottani felterjesztések ellenőrizhetők, javíthatók legyenek és utána a javított anyagok kerüljenek tovább terjesztéssel a VÉB-hez a következő ülésére. Ne kapkodjanak, törekedjenek arra, hogy a felvételkor már rendben legyenek a felterjesztések és ne kelljen utólag javítani, mert ez teljesen megakasztja a dokumentációt és ellehetetleníti a nyilvántartást. Ne kényszerítsék saját magukat lépéshátrányba.

Kult Imréné: Azért javasolta az egymás utáni üléseket, mert így kiküszöbölhető a párhuzamosság és össze tud dolgozni a két bizottság, mindenkinek friss lesz információja lesz mindkét ülésről.

Szarvas Irén: Jó ötletnek tartja. Összegzi a feladatokat: a bizottság elnöke küldi neki a két hiányzó fotót a mostani felterjesztésekhez, a júniusi hét értékhez a hibajegyzéket és a természeti környezet tájegységi értékeinek felterjesztése kapcsán egyeztet Tóth István Zsolttal, egyáltalán van-e ilyen Bonyhádon.

Kult Imréné: A SI Városi Könyvtár parkjának fái ilyen értéket képeznek.

dr. Szóts Zoltán: Van még egy-egy védett fa.

Szarvas Irén: Úgy tudja, hogy a védett fák egy határozattal kerültek oltalom alá. Azt kellene még kideríteni, hogy ez mikor történt meg. Ezt az információt Pintér Zoltánné, Dávid Edittől beszerezi.

dr. Szóts Zoltán: Köszöni a bizottsági tagok munkáját, majd az ülést berekeszti.

Bonyhád, 2017. augusztus 22.

A jegyzőkönyvet készítette: Szarvas Irén

dr. Szóts Zoltán
VÉB elnök

Völgységi Önkormányzatok Társulása
Bonyhád, Széchenyi tér 12. ☒ 7151 Bonyhád, Pf.: 56
☎ /Fax: 74/500-252; Mobil: 06-20/466-2277
Drótposta: vot7151@gmail.com
Honlap: www.vot.hu

Tárgy: Meghívó
Ikt.sz.: 10-9/2017/36
Ügyintéző: Szarvas Irén

MEGHÍVÓ

Tisztelettel meghívom a **Völgységi Értéktár Bizottság (VÉB) 4. ülésére.**

Az ülés ideje: **2017. augusztus 22. kedd 14 órától**

helye: **Városháza, III. emeleti tárgyaló (Bonyhád, Széchenyi tér 12.)**

Az ülés napirendi pontjai:

- 1) Felterjesztések tárgyalása:
  - a) Kintorna, lemezes verkli (Felterjesztő: dr. Szóts Zoltán)
  - b) Perczel Mór családi bibliája (dr. Szóts Zoltán)
  - c) Perczel Mór tábornoki atillája (dr. Szóts Zoltán)
- 2) Kult Imréné felvétele a bizottságba
- 3) Tájékoztató a Völgységi Tájéegységi Értéktár honlapjának elektronikus kialakításáról
- 4) A következő ülés időpontjának és a felterjesztendő értékek megbeszélése
- 5) Egyebek

Bonyhád, 2017. augusztus 15.

Tisztelettel:
dr. Szóts Zoltán sk.
A VÉB elnöke

Javaslat a Völgységi Tájegységi Értéktárba felvételre

Készítette: dr. Szóts Zoltán

.....

Bonyhád, 2017. június 30.(P. H.)

I.

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve: *dr. Szóts Zoltán*
2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: dr. Szóts Zoltán

Levelezési cím: 7150 Bonyhád, Rákóczi utca 129.

Telefonszám: 06-30/505-8811

E-mail cím: drszotszoltan@gmail.com

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: **Kintorna, lemezes verkli**
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☒ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus	

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye:

Völgységi Múzeum, 7150 Bonyhád, Szabadság tér 2.

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

Völgységi Tájegységi Értéktár

☐ települési	☒ tájegységi	☐ megyei	☐ külhoni magyarság

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:

A restaurátor egy monogramot talált a hangszerben: A K, és egy évszámot illetve hónapot: 1716. IV. Athanasius Kircher (Geisa (Fulda mellett)- 1602. 05.02. Róma, 1680. 10. 30.) német tudós polihisztort takarhatja a monogram, akinek a rendszerét, amit megalkotott zene-automaták terén, tovább is használták. Ez egy fűvő rendszerű, nyelvsípos hangszer, fedelén alpakka dísszel. Különleges, hogy papírból vannak a fűjtatók és a szelláda is, általában minden ilyen széltraktussal működő zenegépben illetve hangszerben bőrből vannak ezek a részek. A kintorna fenéklapjában rugók vannak, amelyek a megfelelő nyomást szolgáltatják a megszólaláshoz, illetve a folyamatos játékhoz. Eredetileg kártyákkal működött, jelenleg 12 db lemez, ezek későbbiek, indulók (Radetzky, Rákóczi) polkák, mazurkák játszhatók le rajta. A Bonyhádi Tájmuzeum gyűjteményéből került a Völgységi Múzeumba. Leltári száma: T. 99.3.1. Restaurálva: 2017.

(Forrás: Major Gábor restaurátor feljegyzése és szóbeli közlései 2017., Kiss Farkas Gábor: „DIFFICILES NUGAE” Athanasius Kircher magyarországi kapcsolatai. Irodalomtörténeti Közlemények 2005. CIX. évfolyam 4±6. szám 436-468. <http://epa.oszk.hu/00000/00001/00419/pdf/kiss.pdf>)

---

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett:

A török hódoltság utolsó évtizedei és a visszahódító háborúk, majd a Rákóczi-szabadságharc idején vidékünk hadszíntérré vált. A 18. század elejéről ezért kevés műtárgy maradt fenn, különösen olyan, amely zene- és technikátörténeti értékkel bír.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

Forrás: Major Gábor restaurátor feljegyzése és szóbeli közlései 2017., Kiss Farkas Gábor: „DIFFICILES NUGAE” Athanasius Kircher magyarországi kapcsolatai. Irodalomtörténeti Közlemények 2005. CIX. évfolyam 4±6. szám 436-468. <http://epa.oszk.hu/00000/00001/00419/pdf/kiss.pdf>)

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

www.vot.hu (Völgységi Tájegységi Értéktár)

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja:
2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslathoz csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

VÉB/68/E/1

VÉB/68/2

Javaslat a Völgységi Tájegységi Értéktárba felvételre

Készítette: dr. Szóts Zoltán

.....

Bonyhád, 2017. június 30.(P. H.)

I.

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve: *dr. Szóts Zoltán*
2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: dr. Szóts Zoltán

Levelezési cím: 7150 Bonyhád, Rákóczi utca 129.

Telefonszám: 06-30/505-8811

E-mail cím: drszotszoltan@gmail.com

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: **Perczel Mór tábornok családi bibliája**
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

- agrár- és élelmiszergazdaság egészség és életmód épített környezet
 ipari és műszaki megoldások kulturális örökség sport
 természeti környezet turizmus

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye:

Völgységi Múzeum, 7150 Bonyhád, Szabadság tér 2.

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

Völgységi Tájegységi Értéktár

- települési tájegységi megyei külhoni magyarság

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:

A Völgységi Múzeum Perczel-relikviáinak egyik legértékesebb darabja. Megmaradásában kulcsszerepe volt Molnár Imrének (1920–89), a szigetvári Várbaráti Kör alapítójának és első elnökének. 1985. ápr. 23-án kelt levele szerint „*a Perczel-relikviák eltartáson épülő végrendeleti örökösödés útján kerültek (...) egy Szigetvár melletti falucskába [Nagyvátyra]. Mi az örökösöktől néhány darabot készpénzen vásároltunk meg.*” A kutató-tanár szerencséje az volt, hogy az értékes örökség birtokosa egy nagyvátyi tanítványának családja volt. Perczel Armand, a tábornok unokája 1956-ban Balatonfőkajáron bekövetkezett halálával özvegye, született gróf nagyereszi Toldalagi Ilona (1894 [?]-1978) költözött Nagyvátyra, s az ő halála után kerültek a relikviák Szigetvára. Molnár Imre könyvészeti vizsgálódásai nyomán megállapította, hogy „*a bibliát Hollandiában, Utrechtben nyomták 1730-ban. Minden tekintetben pontos mása Misztófalusi Kis Miklós 1685-ben Amszterdamban nyomott »aranyos bibliájá«-nak.*” Érdi Marianne restaurátor művész leírása szerint: „*Barna színű, zölddel márványozott egész bőr kötés, gerincén a három borda két oldalán, aranyozott levéldíszítéssel. Tábláján gerincnél két vaknyomásos léniacsík fut le. Metszése aranyozott, mindhárom élén poncolt. A könyvtestből egy két ív kiugrott, fűzése ép. A könyv egy durva átkötésen esett át, amelyhez egy korabeli, 19. századra jellemző egész bőr kötetet használtak fel.*” Méretei: magassága 20 cm, szélessége 13 cm, vastagsága 7,8 cm. Terjedelme 1196 + 103 oldal. A címlapon ez áll: „*SZENT BIBLIA AZ AZ Istennek Ó és ÚJ TESTAMENTOMÁBAN Foglaltatott egész SZENT ÍRÁS, Magyar Nyelvre Fordítottatott KAROLI GASPÁR által És mostan hetedszer é kis formában kibotsáttatott Nyomtatott Ultrayektumban ANSELMUS MUNTENDAM által 1730. esztendőben.*” A címlap előtti oldalakon található kézírásos bejegyzések alapján megállapítható, hogy a könyv eredetileg a Kazay családé volt, tőlük a Sárközy család örökölte. Akkor került a Perczel családhoz, amikor 1844-ben Perczel Mór nőül vette Sárközy Juliannát. A biblia vigasztalója volt Perczel Mórnak a szabadságharcban, 18 éves emigrációja alatt és élete alkonyán, önként vállalt bonyhádi magányában. A legszembetűnőbb helyen olvasható tulajdonosi bejegyzés szerint a „*bócsay Sárközy család bibliája később Perczel Móric 1848/9 tábornoaka esténként ezt a bibliát olvasgatta.*” (sic!) Perczel Mór 6 oldalon megjelenő sajátkezű beírásai elsőrangú és hiteles forrásul szolgálnak a tábornok 1844 és 1891 közötti életszakaszáról, családi viszonyairól. Tizennégy gyermekének születéséről, feleségének és két gyermekének elhalálzásáról, Hermina nevű lányának eltűnéséről, aki 20 évesen valószínűleg a Dunába fulladt. A nyolcvanas éveiben járó tábornok végezetül megvonta élete mérlegét: egyrészt írt feleségéről, a szent nőről, a szent asszonyanyáról, másrészt pedig életének másik szent emberéről, nevelőjéről, a nemzet legnagyobb költőjéről, Vörösmarty Mihályról. Így kapcsolódott össze élete alkonyán Isten, Haza, Család. 1891. aug. 3-án, 80 évesen a biblia lapjain összeszámolta népes családjának tagjait. Először 1998. márc. 15-én – *A Perczel Mór katonái* c. időszakos kiállítás megnyitóján – mutatták be az érdeklődőknek a Völgységi Múzeumban letétbe helyezett családi bibliát. Megvásárlására 2006-ban került sor. Restaurálását Érdi Marianne restaurátor, az Országos Széchényi Könyvtár munkatársa végezte el. A restaurált biblia 2011. nov. 11-étől a Völgységi Múzeum „*Isten, Haza, Család – Perczel Mór 1811–1899*” c. időszaki kiállításán volt látható. Leltári száma: T. 2006.3.1. Restaurálva: 2011

(Forrás: Dobos Gyula: *A Perczelek* (Szekszárd, 2001) Molnár Imre: *Perczel Mór és családja* (Kézirat Szigetvári Várbaráti Kör, 1984) Szóts Zoltán: *Perczel Mór bibliája – Rendhagyó tárgytörténet* (Kézirat 24., 2011)

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett:

Bonyhád és a Völgység legjelentősebb középnemesi földbirtokos családjának tárgyaiból igen kevés maradt meg. Kuriális házaik bútorzata és felszerelései elpusztultak, vagy elkallódtak. Különösen fontos a legnagyobb személyiség, Perczel Mór 48-as honvédtábornok, személyes relikviatárgyainak megőrzése. Kulturtörténeti érték A Károli Biblia 7. kiadása, Perczel Mór személyes bejegyzései életrajzának fontos adaléka.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

(Forrás: Dobos Gyula: *A Perczelek* (Szekszárd, 2001) Molnár Imre: *Perczel Mór és családja* (Kézirat Szigetvári Várbaráti Kör, 1984) Szóts Zoltán: *Perczel Mór bibliája – Rendhagyó tárgytörténet* (Kézirat 24., 2011)

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

www.vot.hu (Völgységi Tájegységi Értéktár).

III.

MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja:
2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

VÉB/69/E/1

Javaslat a Völgységi Tájegységi Értéktárba felvételre

Készítette: dr. Szóts Zoltán

.....

Bonyhád, 2017. június 30.(P. H.)

I.

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve: *dr. Szóts Zoltán*
2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: dr. Szóts Zoltán

Levelezési cím: 7150 Bonyhád, Rákóczi utca 129.

Telefonszám: 06-30/505-8811

E-mail cím: drszotszoltan@gmail.com

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: **Perczel Mór tábornoki atillája**
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☒ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus	

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye:

Völgységi Múzeum, 7150 Bonyhád, Szabadság tér 2.

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

Völgységi Tájegységi Értéktár

☐ települési	☒ tájegységi	☐ megyei	☐ külhoni magyarság

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:

1. Perczel Mór tábornoki atillája

VÉB/70/E

A Völgységi Múzeumban található legértékesebb Perczel-ereklyék Perczel Mór tábornoki atillája és családi bibliája. Eszmei értékük felbecsülhetetlen. 1997. dec. 17-én került sor a tábornoki atilla, megvételére. A tábornoki atilla restaurálását 2011-ben a Néprajzi Múzeum osztályvezetője, Sterbetz Katalin főrestaurátor végezte el. A biblia és atilla 2011. nov. 11-étől a Völgységi Múzeum „*Isten, Haza, Család – Perczel Mór 1811–1899*” c. időszaki kiállításán volt látható. Készült: Misoga Sándor cs. és kir. udvari szállító Budapest Váczi utca 36. műhelyében

(*Forrás: Sterbetz Katalin restaurátor feljegyzése és szóbeli közlései 2011*)

---

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett:

Bonyhád és a Völgység legjelentősebb középnemesi földbirtokos családjának tárgyaiból igen kevés maradt meg. Kuriális házaik bútorzata és felszerelése elpusztultak, vagy elkallódtak. Különösen fontos a legnagyobb személyiség, Perczel Mór 48-as honvédtábornok, személyes relikviatárgyainak megőrzése.

(*Forrás: Sterbetz Katalin restaurátor feljegyzése és szóbeli közlései 2011*)

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe: www.vot.hu (*Völgységi Tájégségi Értéktár*).

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja:
2. A Htv. 1. § (1) bekezdés *j*) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

VÉB/70/E/1